

O LE ALALAFAGA E SILI ONA TAUA IA TE A'U

E sa'o lava le alagaupu fa'aperetania, "There's no place like home". Po'o fea lava se mea e te alu i ai, e leai lava se nofoaga e tutusa ma le fale o lou aiga. E moni ma fa'amaoni lea upu ona ou te lagona [6] lava e leai se lava tafa o lenei kelope e mafana e pei o lo'u fale.

O lo'u fale, e sili ona taua ia te a'u. O se nofoaga e mafana i mafutaga o uso ma tuagane, i lalo ifo o le tausiga o matua [5]. Matou te galulue fa'atasi, ta'aalo ma to'e fa'atasi i le tele o taimi.

E tele taimi e fiafia ai le mafutaga o lo'u aiga e pei o aso fanau ma aso fa'ailogaina o le matou aiga. Ae peita'i, e iai fo'i taimi fa'anoanoa, e pei o le taimi na maluu ai le tina o lo'u tina i le tausaga 2008. E ui lava ona faigata taimi o fa'anoanoaga, e tumau pea le mafanafana o le alofa o le aiga pe a fa'atasi i le matou fale.

Ou te fa'afetai i o'u matua o lo'o maua se nofoaga mautu'utele ma le alofa. O se fa'amanuiaga lea mai Le Atua ona ua ou iloa, e le tofu tagata uma ma fale latou te malu ma aumau ai [6]

Afai e te ulufale mai i le matou fale, e iloagofie o a'u o le samoa i mea totino o lo'o i ai i le matou fale e pei o 'ula o lo'o tautau ma teuteu ai 'ata o tagata o le matou aiga. E folia foi fala i le foloa, fa'apea ie ma mea teu fale mai Samoa. O Tusi Paia ma tusipese e teu lelei i le fata i le potu malolo.

Pe a e ulu i lo'u potu moe, e te iloa ai lo'u fa'asinomaga i mea o lo'o i totonu o lo'u potu. O se fa'ata'ita'iga, o lo'o i ai la'u piano, e iloa au'e'utele fiafia e ta'ua lea la'au fa'amusika. I lo'u potu fo'i o lo'o iai ata o lo'u aiga ma o'u uo au'e'utele e taua lo'u aiga fa'apea o'u uo. I le tulimanu o lo'o iai la'u kesi o lo'o tumu i luga i tusi o a'u mataupu i le a'oga. Ou te fiafia e nofo i lo'u poto au'e'utele o lo'o iai mea e taua ia te a'u.

E leai lava se nofoaga ou te fia nofo ai po o le a lava le matagofie, I lo'u lava fale au'e'utele e sili lea ia te a'u ona o iina o lo'o iai le alofa ma le fa'avae a le matou aiga.

HM Extract B

O LO'U TAMA

O lo'u tama o se tagata e sili ona taua ia te a'u o lo'u tama. O Togia o lona igoa Matai. Sa fanau lo'u tama i le 14 o Setema 1975 i Samoa.

O isi taimi ou te ta'alo ma o'u uso ma tuagane i talaane atu o le auala ma vala'au i isi tamaiti mai isi fale e o mai fo'i e ta'alo. A fesili atu nisi e pei o lo'u tina pe aisea le uiga o lo'o ia aumai ai isi tamaiti i le matou fale e ta'alo, ae tali mai "Aua o a'u o le Matai ma fiafia tamaiti ia te a'u" ma ata'ata leotele, ae le iloa e le malie ma na'o ia o lo'o ata i ana tala.

I le filifili o a'u mo le Lakapi iuni mo Aukilani, e le misia se aso ou te le va'ai i lo'u tama o lo'o ata'ata mai ma fai mai e "TAMO'E!" ma le "Aua e te sela so'o!". E fiafia e fa'atonu lo'u ta'alo i luma o a'u uo, ae ou te ata'ata malie a'u ia, ae e le iloa ou te ata'ata i fafo ae fefe i totonu. O le mea sili lea ou te alofa tele i lo'u tama aua e taumafai tele e sau matamata a'u ta'aloga ma fesoasoani e fa'atonu a'u i mea o lo'o fa'aletonu i lana silasila, aua fo'i ma se po lai'iti'iti i lo'u

ulu e ala ai a'u i luga. E ui ina le maua uma mai a'u ta'aloga, e taumafai tele lo'u tama ina ou va'ai atu o matamata mai pe a ou tamo'e ma le polo.

O le uiga e sili nei e taua tele ai lo'u tama [7] aua e tele a'oa'oga taua ua ia a'oa'o mai ia te a'u.

HM Extract C

Tapu Esela
Kolisi o Samoa
Vaivase Tai
Apia
Samoa

Mo Tapu Esela,

E muamua pea ona sii le viiga ma le faafetai i lo tatou tama oi le lagi e tusa ai ma lana tausiga i tatou lana fanau. E talitonu le mafaufau o loo manuia oe le uō pele. O loo faapea foi a'u ma le feagai ai ma a'oa'oga i lenei vaitaimi o le tausaga.

Ua ou tusi atu e asi atu oe po o a mai le olaga ma lau taumafaiga i le a'oga? Ia o lea lava ou te manuia ae le gata i lea, o loo sologa lelei foi lo'u feagai ai ma a'oa'oga.

Tapu, si o'u uso e, e lē mafai ona tī i tua le taimi, e lē mafai foi ona aoao mai le ipu vai pe a masa'a pe a ou mafaufau i le ta mafutaga ae ou te le i faimalaga mai i lenei atunuu mamao o Niu Sila, ona o le sa'iliga o a'oa'oga mo se lumana'i manuia.

I le tele o taimi ou te mafaufau ai ma manatua aso fiafia o le ta usu fa'atasi i le pasi mo le a'oga ma le ta fai mea a'oga fa'atasi, aemaise le mafana o le ta mafutaga fa'aleuso. Ou te nofo ma fa'apea ai, "ma'imaui pe ana toe maua na taimi." Ua ou misia le ta faiga uō ma le ta felagolagoma'i i aso na ta mafuta ai i Samoa. E lagona le fa'anoanoa auā e leai so'u uō pei o oe iinei i Niu Sila.

E ui lava ona faigata a'oa'oga i lenei atunu'u ae o loo taumafai ma tu'u pea i talosaga i aso ta'itasi atonu e tali le Atua i o'u mana'oga ina ia manuia la'u taumafaiga i lenei tausaga. Ou te tatalo foi ina ia faapenā foi lau taumafaiga i au aoaoga iinā.

Ia, ole a faai'u le tusi ae talitonu le mafaufau o lenā o lo o e manuia i le alofa ma le agalelei o lo tatou tamā ia feiloai pea i talosaga molia i luma ole alii i aso taitasi.

Tusi mai pe a e mauaina lenei tusi ae alofa tele atu mo oe la'u uō pele.

Tofaina,

Tala Iosefo